

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Силабус освітнього компонента «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ» підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»

Розробник: Остапйовська І. І., доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____ (Вітюк В. В.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти

Протокол № 2 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ (Пріма Р. М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний освітній компонент
Кількість годин / кредитів – 90 / 3		Рік навчання IV
ІНДЗ: є		Семестр 8-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Консультації 6 год.
Мова навчання	українська	
	Форма контролю: екзамен	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Остапйовська Ірина Ігорівна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (099)463-78-22, shuhlyadka@ukr.net

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. Силабус освітнього компонента «Основи медіаграмотності в початковій школі» є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми здобуття освіти. Силабус визначає обсяг знань, умінь, навичок, компетентностей, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до алгоритму вивчення навчального матеріалу ОК «Основи медіаграмотності в початковій школі», необхідне методичне забезпечення, технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Методологічною основою освітнього компонента є Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), проєкт Державного стандарту початкової освіти (2025 р.), Концепція Нової української школи (2018 р.), Закон України «Про освіту» (2017 р. зі змінами 21.08.2025 р.),

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020 р. зі змінами 21.08.2025 р.), Закон України «Про вищу освіту» (2017 р. зі змінами 21.08.2025 р.), Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024 р.).

Предметом вивчення освітнього компонента є основи медіаграмотності як особистісного, соціального, наукового, освітнього феномену та особливості їх формування і розвитку у здобувачів початкової освіти.

2. 1. Пререквізити: «Інформаційно-комунікаційні технології в початковій освіті», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: іншомовна освіта», «Методика навчання математичної освітньої галузі», «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Трудове навчання з методикою навчання технологічної освітньої галузі», «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», «Охорона життя та здоров'я учасників освітнього процесу з методикою навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі», «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі», «Фізичне виховання з методикою навчання фізкультурної освітньої галузі», «Методика навчання інтегрованого курсу "Я досліджую світ"», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».

2. 2. Постреквізити: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Основи педмайстерності та творчості вчителя».

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою є формування у майбутніх учителів початкових класів умінь формувати медіаграмотність молодших школярів в умовах Нової української школи.

Для досягнення мети освітнього компоненту необхідно забезпечити виконання таких завдань, як:

- ознайомити здобувачів освіти із тенденціями розвитку сучасної освіти в умовах глобальної інформатизації;
- розкрити зміст понять «медіаграмотність», «медіаосвіта», «медіа», «медіакультура» та особливостями їх інтерпретації у суспільстві, науці, освіті тощо;
- формувати у здобувачів вищої освіти достатні знання, уміння і навички, необхідні для ефективного використання отриманих знань під час організації та проведення освітнього процесу у початкових класах;
- ознайомити майбутніх учителів початкових класів із найактуальнішими методиками та технологіями формування основ медіаграмотності у здобувачів початкової освіти та сформувати і розвинути навички роботи із ними;
- формувати та розвинути у здобувачів вищої освіти основи медіакультури та медіаграмотності;

- виховувати толерантність, здатність до компромісів та співпраці;
- сприяти формуванню прагнення до самоосвіти та саморозвитку у контексті медіосвіти та медіаграмотності.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>Загальні компетентності, визначені Стандартом вищої освіти</i></p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Загальні компетентності, рекомендовані Наказом Міністерства освіти і науки України № 842 від 13.06.2024 р.</i></p> <p>ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені Стандартом вищої освіти та Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти»</i></p> <p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-3.1. Мовно-літературна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній.</p> <p>СК-3.2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу математичної освітньої галузі.</p> <p>СК-3.3. Природнична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичною основою побудови змісту природничої освітньої галузі початкової освіти.</p> <p>СК-3.4. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проєктно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичною основою побудови змісту технологічної освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній.</p> <p>СК-3.5. Інформатична компетентність. Здатність орієнтуватися в</p>

	<p>інформаційному просторі, оперувати інформаційними даними на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до потреб для ефективного виконання професійних обов'язків.</p> <p>СК-3.6. Соціальна і здоров'язбережувальна компетентність. Здатність і готовність педагога вирішувати професійні завдання, пов'язані з реалізацією здоров'язбереження у процесі професійної діяльності.</p> <p>СК-3.7. Громадянська та історична компетентність. Здатність і готовність педагога до ефективного розв'язання завдань громадянської освіти у процесі професійної діяльності на основі сформованих знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, професійно важливих якостей і здібностей.</p> <p>СК-3.8. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній.</p> <p>СК-3.9. Фізкультурна компетентність. Готовність до здійснення освітньої діяльності із застосуванням знань з фізіології, фізичної реабілітації і валеології, гігієни, основ здорового способу життя, раціонального харчування, психології, особливостей розвитку дитини, а також застосування у професійній діяльності широкого спектру методів і матеріалів для результативного впровадження оздоровчих програм.</p> <p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</p> <p>СК-13. Здатність забезпечувати освітній процес, використовуючи педагогічний досвід учителів початкових класів Волинської області, та запроваджуючи інноваційні підходи та технології навчання освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p>
Програмні результати навчання	
Програмні результати, визначені Стандартом вищої освіти та Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти»	
ПРН-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної)

	та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
Програмні результати, рекомендовані Наказом Міністерства освіти і науки України № 842 від 13.06.2024 р.	
ПРН-17	Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.
Програмні результати, визначені ЗВО	
ПРН-18	Здійснювати проектування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку <i>soft skills</i> в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.

Soft skills:

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – уміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Методи навчання	**Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Зміст медіаграмотності як суспільного, наукового та освітнього явища. Її формування як риси особистості							
Тема 1. Медіаграмотність як суспільне, наукове та освітнє явище. Особливості медіаосвіти у початковій школі	19	4	4	10	1	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/12
Тема 2. Формування основ медіаграмотності у процесі позакласної та виховної діяльності в початкових класах	19	4	4	10	1	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/12
Модульна контрольна робота 1	2		2				МКР/15
Разом за модулем 1	40	8	10	20	2		39
Змістовий модуль 2. Формування основ медіаграмотності у процесі навчання предметів освітніх галузей у початкових класах							
Тема 3. Формування основ медіаграмотності у процесі навчання здобувачів початкової освіти	48	12	12	20	4	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/36
Модульна контрольна робота 2	2		2				МКР/15
Разом за модулем 2	50	12	14	20	4		51
ІНДЗ							10
Всього годин/Балів	90	20	24	40	6		100

*Методи навчання

Традиційні: ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – веб-квест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, ДЩ – двосторонній щоденник, АЕ – аналітичне есе, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

6. 1. Питання для самостійного опрацювання

1. Медіаосвіта, медіаграмотність, медіакультура у контексті державної політики України
2. Досвід вітчизняних та закордонних фахівців педагогічної освіти у контексті формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
3. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення громадянської та історичної освітніх галузей
4. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення інформатичної освітньої галузі
5. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення математичної освітньої галузі
6. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мистецької освітньої галузі
7. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)
8. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (іноземна мова)
9. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення природничої освітньої галузі
10. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
11. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення технологічної освітньої галузі
12. Формування навичок протидії мові ворожнечі та пропаганді засобами медіаосвіти
13. Роль стереотипів у формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів
14. Формування навичок критичного оцінювання інформації та її джерел у процесі формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
15. Значення соціальних мереж у формуванні медіаграмотності та медіакультури учнів початкових класів
16. Взаємодія із батьками при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів

17. Взаємодія із представниками територіальних громад, закладів вищої і професійної освіти, культури, медіа тощо при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів
18. Зв'язок медіаграмотності та академічної доброчесності в освітній діяльності
19. Значення імерсивних технологій у формуванні медіаграмотності молодших школярів
20. Значення технологій штучного інтелекту у формуванні медіаграмотності молодших школярів

6. 2. ІНДЗ

ІНДЗ із освітнього компоненту «Основи медіаграмотності у початковій школі» – це завершене самостійне науково-практичне дослідження. Воно виконується у формі групового навчального проєкту.

Оцінювання за ІНДЗ кожного здобувача освіти проводиться індивідуально в залежності від його внеску у виконання та представлення проєкту на захисті. Максимальна загальна оцінка за проєкт становить 10 б. і складається із:

- 4 б. – за зміст та оформлення проєкту,
- 6 б. – за представлення та захист проєкту.

Робота над проєктом:

1. Створення робочих груп (у робочі групи здобувачі освіти об'єднуються за власним бажанням, склад однієї робочої групи становить 6–9 осіб; у кожній групі обирається координатор із числа її членів).

2. Вибір теми дослідження (тему у здобувачі вищої освіти кожної групи можуть обрати із запропонованих викладачем або запропонувати власну, обґрунтувавши її актуальність та науково-практичне значення).

3. Робота над проєктом. Під час роботи над проєктом доцільно дотримуватися такої послідовності роботи:

- 1) створення плану діяльності;
- 2) розподіл обов'язків;
- 3) робота над проєктом (вивчення теми, розробка структури дослідження, підбір матеріалу, розробка структури представлення результатів роботи (сценарій виступу), виготовлення мультимедійного супроводу (*цей елемент є обов'язковим*) та, за необхідності, додаткових презентаційних матеріалів, підбір програмно-технічних засобів);
- 4) захист проєкту;
- 5) публікування короткого художнього звіту у соціальних мережах;
- 6) аналіз проведеної роботи.

Підготовка до захисту

За 3 дні перед захистом координатор проєкту подає викладачеві освітнього компонента такі документи:

1. Заявку на захист (із назвою теми, складом групи та розподілом обов'язків кожного члена проєктної групи);
2. Розгорнутий сценарій захисту (у роздрукованій та електронній формі) та файл мультимедійного представлення (у електронній формі).

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Основи медіаграмотності у початковій школі» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](https://surl.li/wyfekw) <https://surl.li/wyfekw>

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: 70 балів – поточне оцінювання, 30 балів – підсумкове оцінювання.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, лабораторних занять, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем вищої освіти тощо.

Після завершення вивчення усіх тем та/або кожного змістового модуля здійснюється підсумковий модульний контроль у формі виконання здобувачем освіти контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквіуму тощо) та проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом згідно за окремим графіком. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 30. Контрольна робота з освітнього компонента проходить у формі відкритих тестів. Здобувачеві освіти пропонується варіанти КР, які містять питання різних рівнів складності: репродуктивного (*max.* 5 балів кожне) та творчого характеру (*max.* 10 балів).

Максимальна кількість балів за кожен з форм роботи визначено у

таблицях 1–3 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Для отримання допуску до складання іспиту здобувач освіти має відпрацювати практичні та лабораторні роботи до дати іспиту під час основної сесії. Оцінки за відпрацьовані роботи викладач виставляє в електронний журнал успішності поруч або замість «н». У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

Таблиця 1

Критерії оцінювання відповідей (поточний контроль)

Кількість балів	Критерії
6 (максимальна кількість балів)	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади. Виявляє креативність та творчий підхід. Виконує 100% практичних завдань, оформлює завдання згідно вимог.
5,5	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна, проте простежуються незначні неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади. Виконує понад 90% практичних завдань, оформлює завдання згідно вимог.
4	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна, проте простежуються неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, проте приклади дещо невідповідні або недостатньо переконливі. Виконує понад 75% практичних завдань, в оформленні присутні незначні недоліки.
2,5	Відповідь неповна, простежуються неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти не здатен підбирати доречні приклади. Виконує понад 60% практичних завдань, в оформленні присутні суттєві недоліки.
1	Відповідь не повна, фрагментарна, позбавлена чіткості. Виконує понад 40% практичних завдань, в оформленні

	присутні суттєві недоліки.
0–0,5	Відповідь фрагментарна або відсутня. Виконує менше 40% практичних завдань, в оформленні присутні суттєві недоліки.

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей (самостійна робота)

Кількість балів	Критерії
6 (максимальна кількість балів)	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади. Виявляє креативність та творчий підхід. Використовує оптимальну кількість актуальних інформаційних ресурсів, уміє критично оцінити їх контент. Виконує 100% практичних завдань, оформлює завдання згідно вимог.
5,5	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна, проте простежуються незначні неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади. Використовує оптимальну кількість актуальних інформаційних ресурсів, уміє критично оцінити їх контент. Виконує понад 90% практичних завдань, оформлює завдання згідно вимог.
4	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна, проте простежуються неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, проте приклади дещо невідповідні або недостатньо переконливі. Використовує достатню кількість актуальних інформаційних ресурсів, уміє критично оцінити їх контент. Виконує понад 75% практичних завдань, в оформленні присутні незначні недоліки.
2,5	Відповідь не повна, простежуються неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти не здатен підбирати доречні приклади. Використовує достатню кількість актуальних інформаційних ресурсів, проте має труднощі при оцінюванні їх контенту. Виконує понад 60% практичних завдань, в оформленні присутні суттєві недоліки.

1	Відповідь не повна, фрагментарна, позбавлена чіткості. Використовує недостатню кількість актуальних інформаційних ресурсів, має труднощі при оцінюванні їх контенту. Виконує понад 40% практичних завдань, в оформленні присутні суттєві недоліки.
0–0,5	Відповідь фрагментарна або відсутня. Використовує недостатню кількість актуальних інформаційних ресурсів, не здатен критично оцінити їх контент. Виконує менше 40% практичних завдань, в оформленні присутні суттєві недоліки.

Таблиця 3

Критерії оцінювання відповідей (КР)

Кількість балів	Критерії
Питання репродуктивного рівня	
5 (максимальна кількість балів)	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади. Виявляє креативність та творчий підхід
3–4	Відповідь повна, чітка, осмислена, самостійна, проте простежуються незначні неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти демонструє уміння використовувати отримані компетенції та власний досвід, підбирати доречні приклади
1–2	Відповідь не повна, простежуються неточності у викладі матеріалу. Здобувач освіти не здатен підбирати доречні приклади
0–0,5	Відповідь не повна, фрагментарна, позбавлена чіткості
Питання творчого рівня	
10 (максимальна кількість балів)	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє ґрунтовні, систематизовані знання, проявляє здатність до глибокого самостійного аналізу різноманітної інформації та її критичної оцінки; виявляє уміння застосовувати отримані знання та навички у нестандартних ситуаціях; виявляє самостійність думки, креативність та творчий підхід; доповнює відповіді достатньою кількістю доречних та різноманітних прикладів; розуміє значення та практичну цінність отриманих знань,

	умінь та навичок; демонструє здатність оцінювати перспективи власного подальшого розвитку та способи удосконалення у контексті вивчення ОК
9	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє ґрунтовні, систематизовані знання, проявляє здатність до глибокого самостійного аналізу різноманітної інформації та її критичної оцінки; виявляє уміння застосовувати отримані знання та навички у нестандартних ситуаціях; виявляє самостійність думки, періодично демонструє креативність та творчий підхід; доповнює відповіді достатньою кількістю доречних та різноманітних прикладів; розуміє значення та практичну цінність отриманих знань, умінь та навичок
8	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє достатній рівень знань; виявляє уміння застосовувати отримані знання та навички у типових ситуаціях; частково виявляє самостійність думки; здатен доповнити відповіді прикладами
4–7	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє достатній рівень знань, проте не виявляє уміння застосовувати отримані знання та навички навіть у типових ситуаціях; не виявляє самостійність думки; не здатен доповнити відповіді прикладами
2–3	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє не достатній рівень знань, вони мають фрагментарний і поверховий характер, не виявляє уміння застосовувати отримані знання та навички навіть у типових ситуаціях; не виявляє самостійність думки; не здатен доповнити відповіді прикладами
0–1	Ставиться тоді, коли здобувач освіти виявляє не достатній рівень знань, відповідь не стосується змісту питання або відсутня

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача освіти у формі обов'язкового складання екзамену.

При визначенні кількості балів за екзамен викладач керується такими критеріями:

30 (максимальна кількість) балів ставиться у тому випадку, коли здобувач освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вирішує складні проблемні завдання, вміє

ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, вирішує складні проблемні завдання, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили, самостійно виконує 100% від загальної практичних завдань.

29–25 балів ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 80% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 90% від загальної кількості практичних завдань.

24–17 балів ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, з допомогою викладача може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 70% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 75% від загальної кількості практичних завдань.

16–10 балів ставиться, коли здобувач освіти має початковий рівень знань; знає половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, із допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує до 45% від загальної кількості практичних завдань.

9–6 балів ставиться тоді, коли здобувач освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання, здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30% від загальної кількості практичних завдань.

5–3 балів ставиться здобувачеві освіти, коли він може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-

пізнавальної діяльності; виконує менше як 20% від загальної кількості практичних завдань.

0–2 балів ставиться здобувачеві освіти, коли він може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи з допомогою викладача; не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує менше 10% від загальної кількості практичних завдань.

Кількість балів зменшується відповідно до проценту виконання практичних завдань або при відповідях на екзамені.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки \(https://surl.lu/msojea\)](https://surl.lu/msojea). Для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, рекомендовано участь у вебінарах, тренінгах та ін. (за умови наявності документального підтвердження (сертифікат, довідка) на платформах: Prometheus, EdEra, Edway, ITeacher, О.Університет, Всеосвіта, На урок, Дія.Освіта, ГС «Освіторія», Всеукраїнська школа онлайн («Мої курси. Українська мова») та ін.

До визнання *рекомендуються результати проходження (за умови наявності документального підтвердження (сертифікат, диплом, довідка тощо):*

1. Всеукраїнська Інтернет-конференція «На Урок» «Штучний інтелект в роботі вчителя. Практичний інтенсив». URL: <https://naurok.com.ua/conference/ai-teach>
2. Всеукраїнська інтернет-конференція «На Урок» «Пріоритети в освіті: Інформаційна гігієна та медіаграмотність». URL: <https://naurok.com.ua/conference/media-literacy>
3. Вебінар «Основи медіаграмотності: як розпізнати фейк». URL: <https://naurok.com.ua/webinar/osnovi-mediagramotnosti-yak-rozpiznati-feyk>

4. Вебінар «Медіаграмотність в освітньому процесі: ключові правила інтеграції та практичні вправи». URL: <https://vseosvita.ua/webinar/mediagramotnist-v-osvitnomu-protsesi-kliuchovi-pravyla-intehratsii-ta-praktychni-vpravy-852.html>
5. Вебінар «Активізація медіаторності школярів шляхом використання сучасних онлайн-інструментів». URL: <https://vseosvita.ua/webinar/aktyvizatsiia-mediatvorhosti-shkoliariv-shliakhom-vykorystannia-suchasnykh-onlain-instrumentiv-737.html>
6. Освітній серіал «Штучний інтелект для школярів». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/artificial-intelligence-for-schoolchildren>
7. Освітній серіал «Кібергігієна для молоді». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cyber-hygiene-for-youth>
8. Освітній серіал «Кібергігієна: як захиститися від фішингу». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/kibergigiena-ak-zahistitisa-vid-fisingu>
9. Освітній серіал «Персональна кібергігієна. Базові правила гігієни в інтернеті». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/personal-cyberhygiene>
Освітній серіал «Обережно! Кібершахраї. Як захистити себе від шахраїв в інтернеті та у гаджетах». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/attention-cyber-fraudsters>

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 5 балів;
- проходження вебінарів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента – до 5 балів (сертифікат обсягом 30 год і більше – 5 балів, 1 бал за 6 годин/0,2 кредити);
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 2 бали, у фаховому журналі – 5 балів;
- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів (10 балів за наукову роботу, 10 балів за додатки до роботи (навчальні посібники, електронні та друковані матеріали).

Порядок присудження додаткових балів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти (витяг із протоколу засідання кафедри № 2 від 29.08.2025).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом,

навчання за дуальною формою здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив/-ла протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких

фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

V. Підсумковий контроль

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Зміст феномену медіа
2. Особливості сучасного медіапростору
3. Роль сучасних медіа у початковій освіті
4. Феномен медіакультури особистості у контексті сучасної України
5. Особливості медіакультури здобувачів початкової освіти
6. Медіаосвіта, медіаграмотність, медіакультура у контексті державної політики України
7. Медіаосвіта як освітній феномен
8. Ознайомлення здобувачів початкової освіти із сучасними засобами масової інформації та медіа
9. Медіаграмотність як суспільне, наукове та освітнє явище
10. Становлення медіаосвіти в Україні
11. Досвід вітчизняних та закордонних фахівців педагогічної освіти у контексті формування основ медіаграмотності молодших школярів
12. Особливості медіаосвітньої діяльності у початкових класах Нової української школи
13. Значення медіаосвіти у сучасному суспільстві
14. Вимоги до професійних та особистісних якостей вчителя початкових класів у контексті медіаосвіти
15. Ключові принципи освіти з медіаграмотності
16. Особливості сприймання дітьми інформаційних впливів у контексті формування медіаграмотності
17. Медіаграмотність особистості
18. Особливості медіаграмотності дітей молодшого шкільного віку
19. Ставлення дитини до медіа: педагогічний аспект проблеми
20. Медіасоціалізація здобувачів початкової освіти як один з базових виявів медіаграмотності
21. Концептуальні основи формування основ медіаграмотності здобувачів початкової освіти
22. Засоби формування основ медіаграмотності молодших школярів
23. Форми формування основ медіаграмотності молодших школярів

24. Методи формування основ медіаграмотності молодших школярів
25. Методики та технологій формування основ медіаграмотності молодших школярів
26. Значення соціальних мереж у формуванні медіаграмотності та медіакультури молодших школярів
27. Особливості формування основ медіаграмотності здобувачів початкової освіти при технології дистанційного та змішаного навчання
28. Особливості формування основ медіаграмотності молодших школярів в умовах воєнного стану
29. Специфіка розробки курсів формування медіаграмотності для початкової школи
30. Формування навичок молодших школярів критичного оцінювання інформації у процесі формування основ медіаграмотності
31. Формування навичок молодших школярів критичного оцінювання джерел у процесі формування основ медіаграмотності
32. Реалізація основних напрямків виховання у процесі формування основ медіаграмотності молодших школярів
33. Форми, методи і засоби формування основ медіаграмотності у процесі позакласної та виховної діяльності в початкових класах
34. Значення проектної діяльності здобувачів початкової освіти при формуванні їх медіаграмотності
35. Медіатекст у Державному стандарті початкової освіти та типових освітніх програмах Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь)
36. Інтеграція медіатекстів у роботу з текстами. Аналіз змісту та елементів форми в медіатекстах
37. Літературний твір та створення на його основі коміксів. Робота з графічними зображеннями в медіатекстах
38. Ютуб, телебачення, радіо, дитячий сайт як джерело медіатекстів
39. Відомості про анімацію. Створення візуального медіапродукту
40. Медіаграмотність у Державному стандарті початкової освіти (інформатична, громадянська та історична освітні галузі)
41. Завдання з медіаграмотності в програмі інтегрованого курсу «Я досліджую світ»
42. Медіаграмотність у Державному стандарті початкової освіти (мистецька освітня галузь)

43. Медіаграмотність у Державному стандарті початкової освіти (математична освітня галузь)
44. Основи формування медіаграмотності при вивченні математичної освітньої галузі в початкових класах НУШ
45. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення громадянської та історичної освітніх галузей
46. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення інформатичної освітньої галузі
47. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення математичної освітньої галузі
48. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мистецької освітньої галузі
49. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)
50. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (іноземна мова)
51. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення природничої освітньої галузі
52. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
53. Приклади впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення технологічної освітньої галузі
54. Взаємодія із батьками при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів
55. Взаємодія із представниками територіальних громад, закладів вищої і професійної освіти, культури, медіа тощо при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів
56. Роль стереотипів у формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів
57. Значення імерсивних технологій у формуванні медіаграмотності молодших школярів
58. Значення технологій штучного інтелекту у формуванні медіаграмотності молодших школярів
59. Формування навичок молодших школярів протидії мові ворожнечі та пропаганді засобами медіаосвіти

60. Зв'язок медіаграмотності та академічної доброчесності в освітній діяльності

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

1. Антонова О. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти : Навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 90 с.
2. Вальорска М. А. Діпфейк та дезінформація : практич. посіб. Київ : Академія української преси ; Центр Вільної Преси, 2020. 36 с.
3. Волошенюк О. В., Чорний О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ : навч.-метод. пос. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 54 с.
4. Волощенко О., Козак О. Інтеграція медіаграмотності в навчальний предмет «Я досліджую світ» : навч.-метод. пос. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 36 с.
5. Грона Н. В. Підготовка майбутнього вчителя до формування медіакультури в учнів початкових класів. *Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника* : збірник матеріалів V Усеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Суми, 29–30 жовтня 2021 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. Вип. 5. С. 39–42. URL: <http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/7702/document.pdf#page=39>
6. Клець В., Остапівська І. Особливості формування медіаграмотності здобувачів початкової освіти у процесі навчання математики. *Орієнтири національної освіти в умовах сьогодення* : зб. наук.-пр. міжнар. наук.-

- практ. конф. (17 травня 2024 р., м. Луцьк) / ред. кол.: О. Й. Дем'янюк [та ін.]. Вип. 1. Луцьк : ВІППО, 2024. С. 86–88. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/24575>
7. Косюк О. М. Теорія масової комунікації : навч.-посіб. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.
  8. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі : посібник для вчителя / Бакка Г., Голощاپова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р. та ін. ; За редакцією Волошенюк О., Дегтярьової Г., Іванова В. Київ : ЦВП, АУП, 2017. 197 с.
  9. Медіаграмотність у початковій школі : посібник для вчителя / Волошенюк О. В, Ганик О. В., Голощاپова В. В, Дегтярьова Г. А. та ін. ; За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 234 с.
  10. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2014. 431 с.
  11. Мокрогуз О. П. Медіаграмотність в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» : навч.-метод. пос. / За ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 36 с.
  12. Олійник В. В., Андрощук І. М., Остапйовська І. І., Олешко П. С., Пріма Д. А. Формування інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 75. № 1. С. 212–224.
  13. Остапйовська І. Застосування методу проєктів у підготовці майбутніх учителів початкових класів до формування основ медіаграмотності здобувачів початкової освіти. *Методологія сучасних наукових досліджень* : збірник наукових праць учасників Ювілейної ХХ Міжнародної науково-практичної конференції (22–23 лютого 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. К. Юр'євої. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. С. 465–469. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/24574>
  14. Остапйовська І. Інформаційна діяльність учителя початкової школи відповідно до концепції Нової української школи. *Збірник тез виступів учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів»* (10 грудня 2019 р.). 2019. С. 90–92.
  15. Остапйовська І. Роль медіаосвіти у формуванні культури інформаційної діяльності майбутніх учителів початкової школи. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2021. № 3. С. 107–112.
  16. Остапйовська І. Формування основ медіаграмотності здобувачів початкової освіти як складова виховної роботи. *Методологія сучасних*

- наукових досліджень : збірник наукових праць учасників XXI Міжнародної науково-практичної конференції (27–28 березня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. К. Юр'євої. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2025. С. 236–240. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/28158>
17. Остапйовська І. І. Культура інформаційної діяльності учителів початкових класів у контексті їх медіаграмотності. *Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates : Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Internet Conference, February 6–7, 2025.* (FOP Marenichenko V. V., Dnipro, Ukraine). С. 248–251. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/27353>
  18. Остапйовська І. І. Основи медіаграмотності у початковій школі : методичні рекомендації з практикумом (навчально-методичний посібник) [Електронне видання]. Луцьк, 2025. 57 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/29220>
  19. Остапйовська І. І., Буднік С. В. Формування культури інформаційної діяльності молодших школярів засобами національно-патріотичного виховання при вивченні природничої та математичної галузей. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки.* Кропивницький : Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Вип. 220. С. 357–362. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-357-362>
  20. Остапйовська І. І., Остапйовська Т. П. Проектна діяльність як форма індивідуальних науково-дослідницьких завдань з курсу «Інформаційні технології в початковій освіті» підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта. *Innovative trends in science, practice and education. Proceedings of the The VII International Scientific and Practical Conference «Innovative trends in science, practice and education», February 22–25, 2022, Munich, Germany.* Рр. 338–343.
  21. Петрик Л. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до застосування медіазасобів на уроках іноземних мов : дис. ... канд. пед. наук (д-ра філософ.) : 13.00.04. Київ, 2020. 295 с.
  22. Пріма Р. М., Остапйовська І. І., Пріма Д. А. Феномен інформаційної діяльності сучасного вчителя початкової школи. *Балканско научно обозрение.* 2020. Т. 4. № 1(7). С. 33–36.
  23. Рикова В. ТОП програм для створення QR-кодів у 2024 р. *Особистий блог Владислави Рикової* : веб-сайт. 2023. 13 Грудня. URL: <https://vladarykova.com/ua/programmy-dlya-sozdaniya-qr-kodov/>
  24. Старагіна І. П. Нова українська школа: методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з предметів мовно-літературної освітньої

- галузі : навч.-метод. пос. / За ред. О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 58 с.
25. Тулодзєцький Г., Герціг Б., Графе С. Медіаосвіта в школі та на уроці: Основи і приклади [Текст] / За загал. ред. В. Ф. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 405 с.

Інтернет-ресурси та інші джерела

1. Академія української преси : веб-сайт. URL: <https://www.aup.com.ua/>
2. Бібліотека Волинського національного університету : веб-сайт. URL: <http://library.lutsk.ua>
3. Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України : веб-сайт. URL: <http://www.education.gov.ua/uk>
4. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua
6. LearningApps.org. URL: <http://learningapps.org>
7. Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. *EdEra – студія онлайн-освіти* : веб-сайт. URL: <https://verified.ed-era.com/ua>
8. Електронні версії підручників. *Інститут модернізації змісту освіти* : веб-сайт. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>